

SILKEBORG FRISKOLE

Lære at være

Tilsynserklæring for skoleåret 2025/2026 for Silkeborg Friskole:

1. Skolens navn og skolekode

Skolekode: 281849	Skolens navn: Silkeborg Friskole
----------------------	-------------------------------------

1.1 Navn på den eller de tilsynsførende

Arne Pedersen

2. Angivelse af datoer for tilsynsbesøg samt i hvilke klasser og fag, tilsynet har overværet undervisningen, på de enkelte datoer.

Efter lov om friskoler og private grundskoler § 9 d, skal den tilsynsførende overvære undervisningen i et omfang afstemt efter skolens størrelse, svarende til mindst én hel skoledag, overvære undervisningen inden for hvert af de fagområder, som folkeskolens fagkreds naturligt kan opdeles i, drøfte indholdet af skolens undervisningsplaner med skolens leder og lærere og vurdere det anvendte undervisningsmateriales faglige og pædagogiske kvalitet.

Dato	Klasse	Fag	Fagområde	Tilsynsførende
------	--------	-----	-----------	----------------

22-09-2025	2.-4. klasse	matematik	Naturfag	Arne Pedersen
22-09-2025	7.-8. klasse	dansk	Humanistiske fag	Arne Pedersen
22-09-2025	børnehaveklassen	dansk	Humanistiske fag	Arne Pedersen
22-09-2025	5.-6. klasse	engelsk	Humanistiske fag	Arne Pedersen
22-09-2025	2.-4. klasse	dansk	Humanistiske fag	Arne Pedersen
22-01-2026	1. klasse	musik	Praktiske/musiske fag	Arne Pedersen
22-01-2026	2.-4. klasse	natur og teknik	Naturfag	Arne Pedersen
22-01-2026	5.-6. klasse	kristendom	Humanistiske fag	Arne Pedersen
22-01-2026	2.-4. klasse	dansk	Humanistiske fag	Arne Pedersen
22-01-2026	1. klasse	idræt	Praktiske/musiske fag	Arne Pedersen
22-01-2026	7.-8. klasse	fysik	Naturfag	Arne Pedersen

2.1 Beskrivelse af tilsynsbesøg

Jeg har været på tilsyn to skoledage i dette skoleår. Jeg har i alt overværet 12 lektioner i et bredt udsnit af skolens fag på alle klassetrin. Jeg har desuden overværet skolens generalforsamling. På tilsynet følger jeg undervisningen og de didaktiske overvejelser, der ligger til grund for den, lige som jeg orienterer mig i de anvendte undervisningsmaterialer. I de fleste lektioner er eleverne forberedt på, at jeg kommer, men jeg overværer også undervisning spontant i klasser, hvor det ikke er aftalt på forhånd.

Jeg kigger på undervisningsrummene, både klasselokalerne og de fælles områder ude og inde, og jeg holder mig orienteret via skolens hjemmeside. I forbindelse med tilsynene færdes jeg overalt på skolen og taler med skolens lærere og elever om undervisningen og om skolen generelt. Efter hver tilsynsdag har jeg haft en samtale med skolens leder, hvor vi har drøftet tilsynet og diverse relevante emner. I dette skoleår har vi for eksempel talt om skolens værdier, planerne for skolens udbygning, udfordrede elever og meget andet. Jeg har i løbet af året desuden haft løbende kontakt med skolens leder om diverse forhold. Jeg har fået alle de oplysninger, jeg har bedt om, og jeg har oplevet et ønske om at orientere mig så grundigt som muligt. Jeg er af alle blevet mødt med stor venlighed og interesse.

3. Foregår undervisningen udelukkende på dansk i alle fag, sprogfag undtaget?

Ja

Efter lov om friskoler og private grundskoler m.v. § 2, stk. 3 er undervisningssproget i en fri grundskole dansk, dog er undervisningssproget i de tyske mindretalsskoler tysk. § 6 a Skolens lærere skal beherske dansk i skrift og tale, dette gælder dog ikke lærerne ved de tyske mindretalsskoler eller ved skoler, der har fået godkendt et andet undervisningssprog end dansk.

3.1 Uddybning

4. Står undervisningen inden for det humanistiske fagområde mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen?

Ja

Efter lov om friskoler og private grundskoler § 9 d, skal den tilsynsførende, overvære undervisningen i et omfang afstemt efter skolens størrelse, svarende til mindst én hel skoledag, overvære undervisningen inden for hvert af de fagområder, som folkeskolens fagkreds naturligt kan opdeles i, drøfte indholdet af skolens undervisningsplaner med skolens leder og lærere og vurdere det anvendte undervisningsmateriales faglige og pædagogiske kvalitet.

4.1 Uddybning

Silkeborg Friskolen er en skole under hastig opbygning. Skolen er på tre år vokset fra 30 til de nuværende 80 elever i dette skoleår. Man forventer at have 120 elever til næste år. Det er planen, at skolen skal være et fuldt udbygget 1 spors skole med omkring 200 elever. I opbygningsfasen samlæses eleverne på nogle klassetrin, hvilket giver en vis aldersspredning i klasserne. Det kompenseres der for ved tolærerordninger og differentieret undervisning. Skolen følger i udgangspunktet Folkeskolens Fælles Mål, og tilbyder en bred fagrække, fint balanceret mellem humanistiske, naturvidenskabelige og praktisk/musiske fag. Eleverne kan gå til Folkeskolens Afgangsprøver efter 9. klasse, hvilket ikke bliver aktuelt i dette skoleår, da de ældste elever går i 8. klasse.

Skoledagen på Silkeborg Friskole starter med morgensamling. Morgensamlingen er bevidst meget fyldig. Den er en væsentlig del af fællesskabsopbygningen, den formidler skolens værdisæt, og den skaber et rum til fælles meddelelser. Fællessamlingerne består af sang, bøn, en etisk fortælling og praktiske oplysninger. På den ene tilsynsdag var grundelementet i fortællingen "skabene": fællesskabet, ægteskabet og venskabet. Børnene er meget optaget af morgensamlingen. De nyder fortællingerne, og de synger med på sangene.

I undervisningen er der generelt en god kemi mellem lærere og elever. Lærerne er alle meget engagerede i at skabe en god undervisning. Det er tydeligt, at de føler, at de er med til at starte et nyt og spændende projekt. Lærernes tilgang til undervisningen er ikke præget af en fælles didaktisk aftale. Alle lærere er velforberejede, og de enkelte lektioner er præget af tydelige mål. "Skældud" bruges ikke meget på Silkeborg Friskole. Timerne er præget af en god tone og et ønske fra elevernes side om at lære noget.

Skolen planlægger skoledagen med dobbeltlektioner, hvilket stiller store krav til lærerne om variation i undervisningen, fordi to lektioner er lang tid at bevare koncentrationen i. Langt de fleste af lærerne er opmærksomme på den problemstilling. Som jeg for eksempel oplevede det i dansk i 2.-4. klasse, hvor læreren startede lektionen med at gennemgå programmet på tavlen. Lektionen var tydeligt opdelt: Først skulle børnene arbejde med talemåder, for eksempel at brænde sit lys i begge ender, derefter skulle de tale sammen om en netop overstået lejrskole, og til sidst skulle de vælge emner til en lejrskoleavis. Imellem de enkelte emner var der indlagt små bevægeøvelser, så lektionen ikke blev alt for stillesiddende. En fin, eksemplarisk lektion. Enkelte af lærerne kunne overveje lidt mere variation i lektionerne.

Skolen er etableret i lejede bygninger, der er meget egnede til at lave skole i, både ude og inde. Man har indrettet

en del om- og tilbygninger, så der for eksempel er skabt arbejdspladser for lærerne og lavet en fin legeplads i kanten af den skov, som skolen grænser op til. Man mangler stadig at få etableret velegnede faglokaler i visse fag, men er på vej med det hele. Indtil videre låner man enkelte faglokaler af en nærliggende skole. Skolen er som nævnt ny og under opbygning, derfor er der endnu ikke gjort meget ud af det, som man kunne kalde klasserumsæstetik. En markant undtagelse fra dette er børnehaveklassens lokale. Rummet er ganske enkelt suverænt indrettet. Alle vægflader er fyldt ud med relevante pædagogiske emner: kort, elevarbejder, opgaver, nyttige billeder m.m. Gulvflader er indrettet til at arbejde på på forskellig måde. Klasserummet er opdelt i områder, så der kan finde forskellige aktiviteter sted. I de enkelte områder er der kasser og skuffer, der næsten sirligt er fyldt med de forskellige materialer, som der nu kan arbejdes med. Det var meget tydeligt i lektionen, at børnene nød at opholde sig i rummet, og at de var interesserede i at passe på deres fine lokale. Skolen serverer et sundt måltid for børnene midt på dagen. Børnene er tydeligvis meget glade for det, og det var den tilsynsførende sådan set også.

5. Står undervisningen inden for det naturfaglige fagområde mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen?

Ja

Efter lov om friskoler og private grundskoler § 9 d, skal den tilsynsførende, overvære undervisningen i et omfang afstemt efter skolens størrelse, svarende til mindst én hel skoledag, overvære undervisningen inden for hvert af de fagområder, som folkeskolens fagkreds naturligt kan opdeles i, drøfte indholdet af skolens undervisningsplaner med skolens leder og lærere og vurdere det anvendte undervisningsmateriales faglige og pædagogiske kvalitet.

5.1 Uddybning

Se ovenover.

6. Står undervisningen inden for det praktisk-musiske fagområde mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen?

Ja

Efter lov om friskoler og private grundskoler § 9 d, skal den tilsynsførende, overvære undervisningen i et omfang afstemt efter skolens størrelse, svarende til mindst én hel skoledag, overvære undervisningen inden for hvert af de fagområder, som folkeskolens fagkreds naturligt kan opdeles i, drøfte indholdet af skolens undervisningsplaner med skolens leder og lærere og vurdere det anvendte undervisningsmateriales faglige og pædagogiske kvalitet.

6.1 Uddybning

Se ovenover.

7. Står elevernes standpunkt i dansk mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen?

Ja

7.1 Uddybning

Når jeg vurderer elevernes faglige standpunkt, kigger jeg dels på de skriftlige arbejder, dels vurderer jeg børnenes mundtlige fremstillingsevne i undervisningen. Fremadrettet vil jeg naturligvis også se på, hvilke resultater eleverne opnår ved folkeskolens afsluttende prøver.

Det er mit indtryk, at skolens elever generelt kommer fra velstimulerede hjem. Det er en forældregruppe, der har taget et bevidst skolevalg, og som generelt har ressourcer til at bakke børnene op i skolen. Det mærkes i undervisningen. De fleste elever virker fagligt aldersvarende eller mere, både mundtligt og skriftligt. I en kristendomslektion i 5.-6. klasse arbejdede børnene med begrebet "mirakler" i bred forstand. Det er et abstrakt og temmelig filosofisk emne. Ikke desto mindre var eleverne meget optaget og i stand til at italesætte og forstå abstraktionerne. I 2.-4. klasse arbejdede børnene med Sverige som tema. Børnene skulle i grupper på to lave plancher i ord og tegninger om forskellige temaer vedrørende Sverige. Stort set alle børn var i stand til at lave alderssvarende tekster, der klart beskrev temaet. De var også i stand til at lave tegninger, der understøttede teksten.

Silkeborg Friskole har naturligvis også børn med forskellige udfordringer, men ikke flere, end at skolen kan rumme dem og håndtere deres udfordringer på fornuftig vis. Børnene i børnehaveklassen bliver læsescreenet. seks elever modtager støtteundervisning, dels i form af særlig tilrettelagt undervisning og undervisningsdifferentiering, dels ved tolærerordninger.

Elevernes faglige standpunkt på Silkeborg Friskole lever op til, hvad man kan forvente i folkeskolen.

8. Står elevernes standpunkt i matematik mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen?

Ja

8.1 Uddybning

Se ovenover.

9. Står elevernes standpunkt i engelsk mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen?

Ja

9.1 Uddybning

Se ovenover.

10. Fører skolen til prøve i historie?

Ja

10.3 Uddybning

11. Står skolens samlede undervisningstilbud ud fra en helhedsvurdering mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen

Ja

11.1 Uddybning

Se ovenover.

12. Forbereder skolen efter sit formål og i hele sit virke eleverne til at leve i et samfund som det danske med frihed og folkestyre?

Ja

12.1 Uddybning

Silkeborg Friskole er en kristen skole. Det fremgår klart af skolens værdier, som de er beskrevet på hjemmesiden, "Det kristne værdigrundlag er en ramme for os. En måde at forholde sig til verden og andre mennesker på. Det betyder, at vi er oprigtigt interesserede i de mennesker, vi møder i vores dagligdag. Uanset tro." Her slås det fast, at man er en kristen skole, og at man hylder mangfoldigheden. Skolens elever kommer ikke nødvendigvis fra kristne hjem, men fra hjem, der kan støtte mangfoldigheden og det brede værdigrundlag. Når jeg færdes på skolen, konstaterer jeg, at tolerancen og mangfoldigheden præger undervisning og omgangsformer. Skolen lukker verden ind ved oplægsholdere udefra, lejrskoler i ind- og udland, deltagelse i "Levende Musik i Skolen" sammen med alle andre skolebørn i Silkeborg" med mere.

Der lægges stor vægt på trivsel og forståelse for forskellige måder at leve på. Der er ikke antydning af fanatisme eller ensrettethed i skolens undervisning og omgangsformer. Begge dele er tvært imod præget af tolerance og rummelighed.

Skolen har et velfungerende elevråd. Piger og drenge leger og arbejder tillidsfuldt med hinanden.

Silkeborg Friskole forbereder i høj grad eleverne til at leve i et samfund med frihed og folkestyre.

13. Udvikler og styrker skolen elevernes demokratiske dannelse?

Ja

13.1 Uddybning

Se ovenover.

14. Udvikler og styrker skolen elevernes kendskab til og respekt for grundlæggende friheds- og menneskerettigheder?

Ja

14.1 Uddybning

Se ovenover.

15. Benytter skolen kønsopdelte aktiviteter i undervisningen?

Nej

15.1 Uddybning

16. Arbejder skolen løbende med at sikre kønsligestilling på skolen?

Ja

16.1 Uddybning

Drenge og piger arbejder og leger harmonisk sammen.

17 Har skolens elever dannet elevråd eller varetager eleverne på anden demokratisk måde deres fælles interesser vedrørende skolen?

Ja

17.1 Uddybning

Skolen har et velfungerende elevråd.

19 Har skolen en praksis, der understøtter, at de ansatte efterlever deres skærpede underretningspligt, fx ved at have beskrevne procedurer?

Ja

19.1 Uddybning

Skolen følger retningslinjerne i "Vejledning om underretningspligten til ansatte på fri- og privatskoler, efterskoler og frie fagskoler". Vejledningen er en del af medarbejderhåndbogen

20 Sikrer skolen, at de ansatte ved, at den skærpede underretningspligt er personlig?

Ja

20.1 Uddybning

21. Donationer

Har skolen i det foregående regnskabsår modtaget en eller flere donationer som tilsammen overstiger 20.000 kr. eksklusive moms fra samme donator?

Nej

22. Tilsynets sammenfatning

Silkeborg Friskole er en skole i pionerfasen. Det mærkes tydeligt på alle: elever, forældre, ansatte og ledelse. Der er en stor glæde og et stort engagement omkring skolen. Skolen har tilsyneladende været så heldig og dygtig at ramme en niche i en kommune, hvor der ellers er mange børn i frie skoler. Man har en usædvanlig stor søgning, og det giver skolen de bedste muligheder for fra starten at bygge en kultur og et værdisæt op, som man ønsker det. Det er mit klare indtryk, at det netop er, hvad skolen er i færd med.

Lykke på rejsen.

Silkeborg Friskole fremtræder i mine øjne som en skole, hvor det både er trygt og lærerigt at være barn.